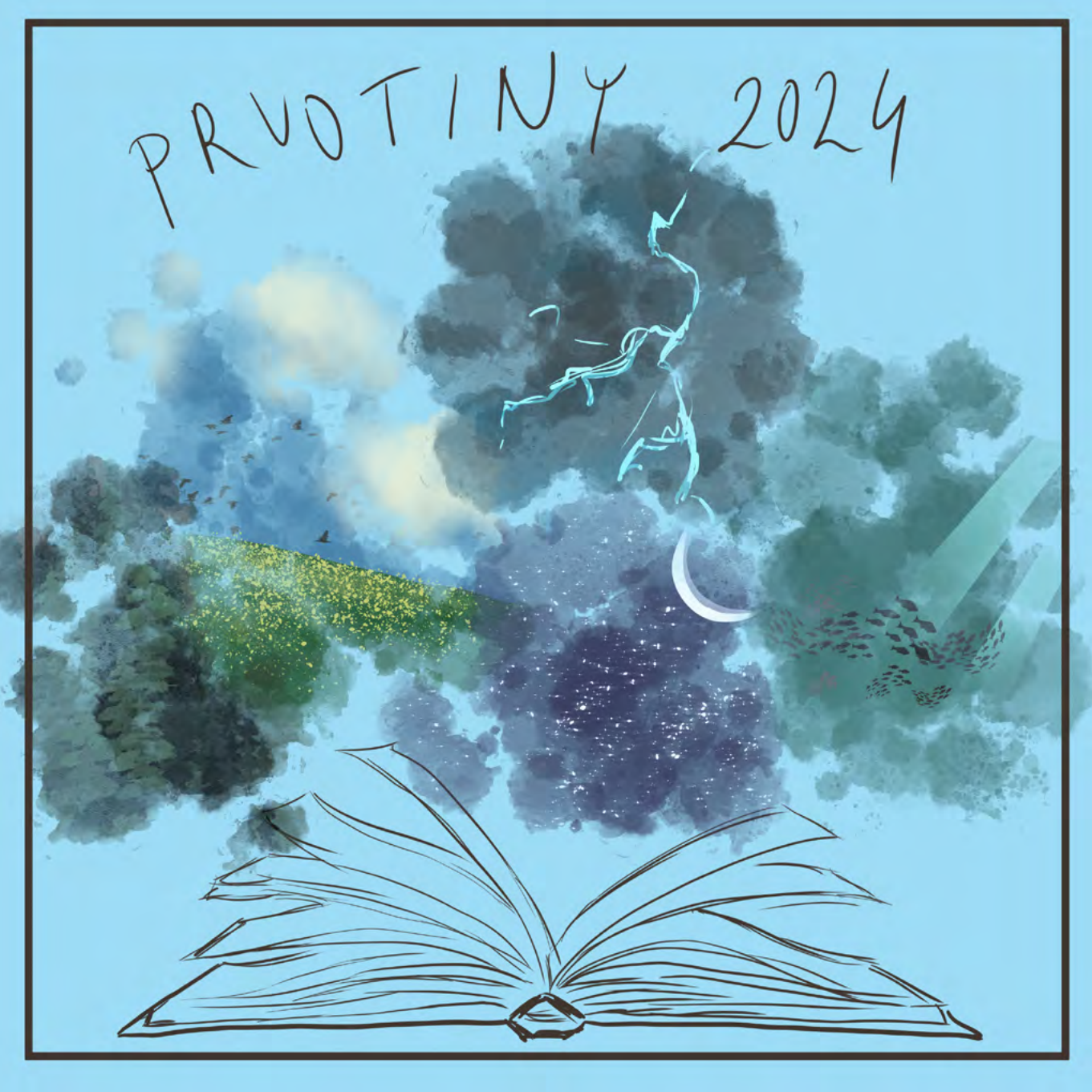
PRVOTINY 2024

Prvotiny 2024

SBORNÍK PRACÍ LITERÁRNÍ SOUTĚŽE
KNIHOVNY MĚSTA OLOMOUCE

Každý o ní hovoří, ale nikdo vlastně neví, jak ji správně uchopit. Ano, řeč je o umělé inteligenci. Oblíbenou hláškou je, že netřeba již spisovatelů, „ona“ to zvládne za ně. Nevím, kolik z 222 zaslaných prací vytvořila umělá inteligence, ale u tradiční literární soutěže Prvotiny nejde jen o vítězství, ale o rozvoj kreativity, logického myšlení i fantazie a smysluplné vyplnění volného času. Věřím, že jak nejmladší devítiletá účastnice, tak třiasedmdesátiletý matador si psaní užili. Ukázky z oceněných prací v tomto sborníčku jsou toho důkazem.

Lenka Prucková, ředitelka

Psát, jak pošetilý nápad! měl prohlásit světoznámý prozaik Milan Kundera před francouzskou publicistkou Florence Noiville, která se s ním a jeho ženou Věrou seznámila v celkem pozdním autorově věku a dokázala si s oběma hodiny povídat o jejich životě a Kunderových knížkách, ačkoli se prozaik od osmdesátých let minulého století kontaktům s novinářskou i jinou veřejností důsledně vyhýbal. Prohlásil to tvůrce, který jako jeden z mála českých autorů pronikl díky svým původně českým a posléze francouzským textům do světové spisovatelské špičky. Z českých tvůrců se tak přiřadil ke Karlu Čapkovi, Jaroslavu Haškovi či Josefu Škvoreckému, o němž nedávno bohemista Michal Přibáň vydal první díl dvoudílné monografie nazvaný Errol. Josefa Škvoreckého život první, 1924-1969. Vřele těch více jak sedm set stránek doporučuji k přečtení každému, kdo začíná psát. Proč? Protože si tam přečte o tom, jak obtížná cesta vede k tvorbě kvalitní literatury, která přestává být pouze osobní, ale stává se celospolečenskou záležitostí. Errol čili Josef Škvorecký začínal ve čtyřicátých letech básnickými texty, s kterými žádnou díru do světa neudělal. Psaní do jisté míry používal jako terapii, neboť srdce vyvolené dívky zůstávalo – a nakonec i zůstalo – nedobyté. Po několika kratších textech přesedlal přímo do románového sedla, protože se potřeboval vypsat z válečných zážitků v Kostelci

čili Náchodě. Vznikli legendární Zbabělci, kteří si na vydání museli počkat dlouhých deset let, aby způsobili společenský poprask, vyprovokovali politicky motivované zásahy do celé české kultury. Po celá čtyřicátá a padesátá léta se Škvorecký umělecky „hledal“. Často propadal trudnomyslnosti, pochybnostem, že to, co píše, postrádá smysl, sílu, přesvědčivost, opravdovost. Doba mu to neulehčovala, ba naopak. Lavírování na hraně publikovatelnosti musel sem tam zapřít sám sebe, ale ne natolik, aby daň odvedená těžkým časům neposkvrnila jeho lidský i umělecký štít příliš velkými morálními skvrnami.

Účastníci literární soutěže Knihovny města Olomouce se s ničím podobným střetnout nemuseli. Mohli psát o tom, co jim slina přinesla na jazyk, resp. prsty do počítače. Ale v této bezbřehé svobodě vystrkují růžky mnohá jiná nebezpečenství! Píšu a jsem to skutečně já, nebo je to někdo jiný, koho jsem někde viděl nebo četl a kým chci být? Píšu o tom, co skutečně znám, čemu jsem pronikl pod kůži, nebo je to jen bloudění po povrchu problému nebo tématu? Nepodlehl jsem kouzlu čtenářsky oblíbeného žánru a jen jsem se v něm zkusil proskotačit? Opravdu je pro mne psané slovo klíčem do fikčního světa, který může promlouvat skrze mne k druhému? Těch otázek je před začínajícími literáty nepočítaně. Je skvělé, že to zkoušejí. Bude skvělé, když v tom budou pokračovat. A je úžasné, když se jednou jejich texty objeví na knihkupeckých pultech nebo v internetových nabídkách. Cesta k vítězství nad sebou samým je dlouhá. Přeji vám, ať na ní vytrváte, ať vždy vstanete, když stokrát zakopnete, a ať dojdete do vytouženého cíle. Vždy psát je přece úžasně pošetilý nápad!

Petr Hanuška, porotce

Oceněné texty

Poezie

Kategorie do 15 let

1. **Denisa Karafiátová**
2. **Dominika Hrobárová**
3. **Valérie Frýbertová**

Kategorie nad 15 let

1. **Adéla Klapilová**
2. **Hana Šipková**
3. **Alois Rais**

Čestné uznání

Matěj Machala
Lucie Lešková

Próza

Kategorie do 15 let

1. **Klára Vašková**
2. **Alma Daňková**
3. **Julie Zifčáková**

Kategorie nad 15 let

1. **Kristýna Röselová**
2. **Petra Šupejová**
3. **Pavel Liprt**

Adéla Klapilová

ZATAŽENO

stromořadí
pásy šedivých střech
zoraná okrová pole
v prachu mizející přítomnost
v hlavě
esence včerejšího spojení
prostor zmizel
dostali jsme se za čas
díváš se na mě všemi svými obličeji
nestíhám je číst
rychlost se zvyšuje
jedeme stále vedle sebe -
to je proč nikdy se nestřetneme

Klára Vašková

MEZIMRAČÍ

(ukázka)

Ten den, který to všechno změnil, začal jako každý jiný. Jiřík vstal s úsvitem, rychle se nasnídal a chopil se nářadí. Došel k části pole, kde pěstoval brambory, a jal se je vyrývat ze země. Vytahoval je a házel do nůše. Skončil, když slunce značilo chvíli před polednem. Odnesl nůši domů, rozpálil kamna a začal připravovat oběd.

Za chvíli měl hotovo. Nabral na dva talíře a položil je na stůl. „Mami, oběd!“ zavolal následně.

Ani po chvíli nepřišla žádná odpověď. Vydal se tedy k jejímu pokoji. Zaklepal… opět bez odezvy. Opatrně otevřel a vstoupil. Všiml si, že maminka ještě leží v posteli. Pohladil ji po prošedivělých vlasech. „Mami, vstávej,“ pobídl ji jemným hlasem. Nic.

V hlavě se mu začaly rodit nejrůznější scénáře. Chytil ji za ruku, ale okamžitě ucukl. Byla ledová.

Srdce se mu vyděšeně rozbušilo. „Mami, no tak vstávej!“ vykřikl roztřeseně a zacloumal jejím bezvládným tělem. Do očí se mu valily slzy. „Prosím ne! Prosím ne!“ opakoval si v hlavě, když se snažil nahmatat její pulz. Ale bylo už pozdě…

Byla mrtvá.

Opřel se hlavou o okraj postele. To místo bylo za chvíli celé promočené od jeho slz. Pevně držel její ruku a bezmocně si ji tiskl k tváři. Nemohl se pohnout. Až po chvíli zvedl oči k jejímu obličeji. Byl v něm takový klid. Neměla ani tušení, že se jejímu synovi právě zbortil celý svět.

Aspoň že netrpěla snažil se Jiřík sám sebe uklidnit. Smutek byl ale silnější a slzy mu opět zamlžily vidění. Zhroutil se na podlahu. Ani nevěděl jak dlouho už leží. Vstát ho donutilo až silné kručení v žaludku.

Dobelhal se do kuchyně a zasedl ke stolu. Snažil se upírat zrak do talíře, ale pořád ho zvedal k prázdné židli naproti. Snědl sotva pár soust a přešla ho chuť k jídlu. Došel k sobě do pokoje, svalil se na postel a po zbytek dne nedokázal vstát. Jen ležel a myslel na mámu. Po pár hodinách se mu konečně podařilo usnout.

Letěl v oblacích. Místo rukou měl křídla. Jeho ostrov se ztrácel za obzorem. Letěl dál a dál. Mezimračí nebylo nikdy krásnější. Pod ním se na ostrovech začaly objevovat domy. Věděl, že letí správně. V břichu se mu rozdováděli motýlci. Byl tak nadšený, že by nejraději hned přistál a promluvil si s dalšími lidmi. Síla větru ho ale hnala dál. Ostrovy byly čím dál větší a domů na nich bylo čím dál víc. Nakonec nebyla ani vidět zem, jen střechy domů. Jiřík přistál. Z křídel se opět staly ruce. Rozhlédl se po prázdné ulici. Nikde nikdo. Usadil se v něm zvláštní neklid. Rozběhl se k jedněm z mnoha dveří. Ani neklepal, jen vtrhl dovnitř. Prohledal každý kout domu, ale ani tady nikdo nebyl. Srdce se mu rozbušilo a před očima se zatmělo. Proslídil každý dům. Bohužel marně. Byl v celém Mezimračí sám.

Vyděšeně otevřel oči. Srdce bušilo a nutilo ho rychle dýchat. Byl celý zpocený. Všiml si, že jeho polštář je promočený od celovečerního pláče.

Otočil se k oknu. Před chvílí muselo svítat. Rozběhl se do matčina pokoje. Doufal, že i to byla jen noční můra. Když ale vkročil za práh, uhodila ho tvrdá pravda.

Zlomený vyšel před dům. Popadl rýč a zamířil ke stromu. Zabořil ho do měkké hlíny. Neuvažoval, jen kopal. Přišlo mu to jako chvíle, a nakonec před ním zela díra přesně ve velikosti člověka.

Vrátil se do domu a opatrně zvedl matčino bezvládné tělo. Nepospíchal a k nově vykopanému hrobu se blížil pomalým krokem. Celou cestu přitom upíral zrak na matčinu usměvavou tvář. Asi se jí před tím zdálo něco hezkého.

Pod nohy se mu připletli psi. Smutně kňučeli a zvedali očka k jejich milované paničce.

Opatrně ji položil. Naposledy ji pohladil po vlasech, které se na slunci tak nádherně třpytily. Poděkoval jí za celý život a se slzami se s ní rozloučil. S těžkým srdcem ji začal zakrývat hlínou.

Když bylo konečně hotovo, zabodl do hrobu provizorní kříž ze svázaných klacíků a před něj položil kytici fialek.

Poklekl a vyřkl poslední: „Sbohem.“ To slovo vyprovodili psi srdcervoucím vytím.

Hana Šipková

VODA

Mám mokré oči
Patnáct měsíců prší
Ležím pod vodou
Nebe zmodralo
Kameny přestaly růst
Ptáci umlkli
Slova za tebe
Zakřičím do vody
Posledním dechem

Valérie Frýbertová

ZTRÁTA

Jsem ztráta,
velká a bolestivá,
která si přeje být dávnou minulostí,
která chce žít zároveň i v přítomnosti.

Jsem ztráta,
která sní o malé radosti,
která se bojí lidské společnosti.

Jsem ztráta,
která nesnáší zbytečné starosti,
která sní o malé radosti,
která miluje tě sledovat v dostatečné vzdálenosti.

DŮM V SUDETECH

(ukázka)

Teď se toužila už jenom natáhnout do postele. Obvykle si večer četla nebo pustila hudbu, ale ani na jedno neměla náladu. Zalezla pod deku a během chvíle usnula.

V rádiu mluvil pan prezident. Nerozuměla přesně, co říkal, ale věděla, že je to moc vážné, protože maminka seděla na židli a plakala. Táta stál u dveří, zíral do zdi a tvářil se také moc vážně. Když pan prezident domluvil, poslali ji spát a pak dlouho v kuchyni mluvili, křičeli a maminka pořád plakala.

Ráno jí řekli, že se budou muset odstěhovat a začali balit. Maminka ukládala do ranců nádobí, oblečení a ložní prádlo. Tatínek na dvoře zabíjel a stahoval králíky. Snažila se mu v tom zabránit, aby její milované králíčky nechal na pokoji, ale odstrčil ji až upadla a křičel, že je tady nikomu nenechá. Nějaké maso maminka zavařila, další dali i se slepicemi sousedovi, který jim pomohl odstěhovat nábytek z domu na vůz. Co se nevešlo, to tatínek rozsekal sekerou na kousky. Nikdy ho takhle vzteklého neviděla, naháněl jí strach. Schovala se v seníku a nevylezla odtamtud, dokud ji tam nenašla maminka. Vzala ji do náručí a dlouho utěšovala.

I ona dostala za úkol si zabalit. Naskládala do kufru své oblečení a učebnice a teprve místo, které zbývalo, směla zaplnit hračkami. Ty podle maminky nebyly tak důležité. Chtěla zachránit alespoň všechny panenky, ale nevešly se všechny. Jedna proto zůstala v domě. Schovala se pod postel až dozadu ke stěně a dostala za úkol hlídat pokoj i celý dům, dokud se ona i s rodiči zase nevrátí.

Když ji táta posadil na vůz k jejich veškerému majetku a práskl do koní, dívala se na jejich dům, svůj domov. Ptala se, kam jedou a kdo teď bude v jejich domě bydlet, ale nikdo jí odpovědět nechtěl. Koukala na tři malá okýnka ve štítu domu a bylo jí líto, že musí odejít. A cítila vztek, že musí svůj domov opustit. Ten vztek neustále sílil a sílil, a ještě, než jejich dům nadobro zmizel z dohledu, si přála z celého srdce, aby v tom domě kdokoliv, kdo do něj vstoupí, našel jen neštěstí. Proklela svůj domov jako trest pro ty, kdo ji donutili ho opustit.

Petra se probudila a cítila se stejně unavená, jako když si šla lehnout. Sen byl tak moc živý, jako by ho skutečně fyzicky prožila. Jako by to skutečně byla ona, kdo byl tím malým dítětem, které muselo uprchnout z domova.

V práci si udělala velké kafe se spoustou cukru, aby si dodala trochu energie a začala sepisovat zprávu o stavu nemovitosti, kterou včera zdokumentovala. Šlo to těžko. Nemohla se soustředit a každé slovo v ní budilo novou záplavu emocí, smutku i vzteku. Všechny pocity, které si v noci vysnila, jako by se jí vypálily hluboko do mozku. Včerejšek byl jednoduše příliš náročný a mozek se s tím vyrovnával po svém tím, že poskládal tenhle přehnaně živý sen. Tím se utěšovala a před spaním si pro jistotu dlouho četla, aby mozku dodala před spaním nové podněty.

Jenomže tu noc se sen opakoval.

I tu další.

TEN TEST

Myslím na svou budoucnost a počítám.
Měsíce,
a roky,
které bych ztratila.

Myslím na vztek táty,
strach mámy,
a na mé výčitky,
kdyby se to potvrdilo.

Myslím na vysokou.
Na kariéru,
a na sny,
které by si mí přátelé
plnili beze mě.

Myslím na potrat.
Na holky co šly,
na holky co nešly
a na kluky,
kteří nechtěli být tátou.

Myslím na toho mého.
Na jeho plány,
na prázdné konto
a na nás dva,
kterým by se tak moc změnil život.

Na tohle všechno myslím,
když čůrám na ten pitomej
těhotenskej test...

BEZČASÍ

(ukázka)
Hustý déšť bubnuje o střechy domů lemujících hlavní ulici. Naslouchám tomu zvuku, jako by to byla má oblíbená hudba. Dnes déšť vítám, protože dokonale sedí k mé náladě. Pokud bych ji chtěla popsat, stačilo by se podívat na dnešní oblohu. Zataženo, temné mraky udržující světlo v šachu zakrývají většinu pohledu. A v tom irsky typickém, chladném nehostinném počasí, kdy v ulicích není ani živáčka, se vlečeme my. Táta s mámou, mým bráchou Henrym a babičkou Heather jdou vpředu. Já se loudám značný kus za nimi a se staženými rty míjím všechny ty rozmanité obchůdky – pekařství s bledě modrým vývěsním štítem hlásajícím *U Nadýchaného koláčku*, kamennou zastavárnu *Doherty & syn* a zapadlé, ale roztomilé knihkupectví *Zlatá kniha*. Mé nejoblíbenější a nejnavštěvovanější místo v Heath Islandu.

Přeletím pohledem tematicky obměněnou výlohu, s knižními novinkami obtočenými řetězy z mušlí. Usilovně mhouřím oči, jak se snažím z dálky rozpoznat nápisy, které na nich stojí. Nechci jít blíž ze strachu, že by mě poznal tmavovlasý modrooký kluk stojící za pokladnou. Po čtvrtečním fiasku vážně ne.

Ze soustředění mě vytrhne hlasité odbíjení kostelních zvonů, ohlašující, že jsou tři hodiny odpoledne. Hned jak skončí, uslyším tátovo netrpělivé zavolání: “Dělej, Violet, vždyť víš, že je ta loďka objednaná na čas!“ Pohrdavě si odfrknu, ale kvůli hrozícímu nebezpečí v podobě pohledu Willa Johnsona se z místa odlepím a dál pokračuju v chůzi. Vážně nechápu, co na té projížďce táta, a vlastně i všichni ostatní mají. Já na plavbě kolem pobřeží v malé, smradlavé, rybářské loďce – navíc v hustém dešti – nevidím nic

zábavného. S mým štěstím totiž ještě k tomu určitě zjistím, že mám mořskou nemoc. Mnohem radši bych místo toho seděla v našem velkém pronajatém bytě, v křesle si črtala do sešitku jednu kresbu za druhou a neustávající liják bych pozorovala jen z okna.

Tok myšlenek mi přeruší hlasité, děsivé zahřmění. Zaduní přímo nade mnou, tak blízko, až sebou polekaně škubnu. Zní to, jako by se protrhlo samo nebe. Přes déšť vidím Henryho vyděšené trhnutí i ustaraný pohled, který si mezi sebou vymění táta s mámou. Táta se ke mně otočí, jako by na mě chtěl něco zakřičet, ale nestihne to. Předběhne ho krátké, uši drásající praštění, které doprovází obraz blesku protínajícího jeden ze stromů uprostřed cesty. Záblesk ostré stříbřité barvy ozáří zachmuřenou ulici. Překvapením zaječím a klopýtnu. Zakopnu o vyčnívající šedou kostku a rozplácnu se na zemi. Chvíli tam jen tak klečím, ale nakonec otevřu oči a vyhrabu se zpátky na nohy.

A ty se mi skoro znovu podlomí. Kolem mě se rozprostírá hustá lezavá mlha, která v nestřeženém okamžiku nahradila chladný déšť, ze kterého už nikde nezbývá ani kapka. S tím se ještě vyrovnám, ale ani trochu nejsem připravená na lidi, procházející okolo mě. Ne, lidi ne. Bytosti objevující se v nevelkém pruhu chodníku, který představuje mou dohlednost, nevypadají jako obyčejní lidé. Vesele spolu neklábosí, neukusují z plněných baget nahrazujících oběd ani si rozhořčeně netelefonují s drahými polovičkami na opačné straně telefonu. Tyto postavy mají ve tváři nicneříkající neutrální výraz a jejich chůze mi přijde podivně naučená, jako když si nazpaměť nacvičíte předepsaný text a pak ho jako stroj dokola stále stejně opakujete. Ale dvě věci mě na nich hned na první pohled zarazí: většina osob má na sobě oblečení z minulých století a… a jsou černobílí. Všechny ty bytosti vycházející z neprostupné mlhy mi připomínají stíny. Kopírují pohyby někoho jiného, jejich chování je naučené, a ne jejich vlastní…

Neblázni, Violet, místo zabývání se nepravděpodobnými představami radši přijď na to, kam ses to vlastně dostala. A taky vymysli, jak se odsud hezky rychle dostat, okřiknu se v duchu. Pak mě však napadne další znepokojivá myšlenka: kde jsou vlastně všichni ostatní?

LETNÍ NOC

Noc má rozpustile rozpuštěné vlasy
a mně zbývá poslední krok k oknu
nakloním se blíž
zlehka se jí dotknu

jestli se neodtáhne
jestli mi to projde
tak zhasnu světlo v pokoji
pozvu si ji k sobě

budeme spolu sedět
nad valtickým hroznem
a přitom mlčet
o všem možném

KOSTEL (BRÁT S REZERVOU)

Je to on, ten kostel!
Je studený a nebezpečný... jiný než moje postel.
Postel, tam bych strávil celý můj čas.

Kněží tě v kostele chytne pouze za pas.
Pouze za pas, říkáš si?
Pozor, aby tě nechytnul za vlasy.
A proto je lepší okupovat postel než navštěvovat kostel.

KÁMEN

(ukázka)
Obyčejná zastaralá policejní kancelář, na stole omšelá lampička a vedle ní počítač, který má nárok na odchod do starobní důchod. Pondělní ráno komisaře Hamroně by mělo vypadat jako každé jiné. Papírování a telefonáty, ale především ranní káva. Poctivý turek, pevný bod jeho vesmíru. Teprve vůně jeho první ranní kávy ho dokázala dokonale probrat k životu. Když si ji nemohl vypít v klidu a přečíst noviny, tak se mu přestal otáčet jeho pečlivě budovaný vesmír podle předepsaných pravidel. Dával všem jasně najevo, že si nepřeje být rušen, ale pravidelně někdo zaklepal na dveře. Nejinak tomu bylo dnes, kdy jeho ranní idylka trvala jenom několik minut.
„Vstupte!“
“Promiňte pane komisaři,” hlásí se svému nadřízenému policista, který měl včera službu: “Tak to vypadá, že tu máme jedno těžké ublížení na těle.”
“Vypadá nebo se skutečně něco stalo? Hlášení jste sepsal?“
„Ano, máte to v počítači, ve své složce.“
„Dobrá, děkuji. Kdybych něco potřeboval, tak se ozvu,” pokýval uznale hlavou komisař.
„Ehm, a tu dámu nechcete vyslechnout?“
„Říkal jsem vám, že se ozvu. Teď mě prosím nechte chvíli o samotě.“ Než však stačil policista zavřít dveře, zvolal komisař s údivem: „Jakou dámu? Kde se tady vzala?“
„Ona si nedala říct. Je tady již od rána. Že prý s vámi musí mluvit. Ale je pravda, že ten případ je trochu divný.“
„Tak ji přiveďte!“
Během následující půlhodiny, kdy slečna Jolana pusu nezavřela a nepustila ho ke slovu, se dozvěděl i to, co nepotřeboval a na co se neptal. Přitom se na ni díval a snažil se číst v její tváři něco víc, než mu řekla. Ale nedařilo se mu to. Zapsal tedy výpověď a poslal ji domů. Musel konstatovat, že k vlastnímu případu mu toho moc důležitého jediný svědek neřekl. Vše se točilo kolem jednoho jména, Petr.

PREMIANTKA

Nikdy neselhávám, ty to víš.
Snažím se, i když děláš, že to nevidíš.
Někdy mám chuť všechnu snahu zahodit.
Ale nemohu, jsem přeci premiantka.

Nikdy neselhávám a ty to víš.
Tak proč děláš, že to nevidíš?
Všechen ten tlak, co na mě vyvíjíš,
To vše se ve mně mísí a za chvilku vyvěrá.

Cítím se lapena v kleci.
Jako bych byla úplně bez moci.
Ale proč? Proč musím vždy perfektní býti?
A v probdělých nocích se trápiti?

Nikdy neselhávám a ty to víš.
I přesto děláš, že to nevidíš.
Ale nech mě udělati chybu,
aniž bys na mne házela vinu.

Chci býti premiantka s chybami.

TAJEMNÝ HVOZD

(ukázka)

Zvláštnost
Jana se Štěpánem a Adamem hledali cestu zpět ale Jana uviděla podivnou zvláštnost! Z větví byl postavený čtverec a v tom čtverci uviděla Jana krásnou krajinu.
„Kluci pojďte sem!“, zavolala Jana na kluky a ukázala jim podivnou věc. Adama napadlo, že je to portál a přiblížil se. Zrovna, když se přiblížil, tak se větve začaly bořit. Adam rychle vlezl do portálu, aby viděl, jak to tam vypadá.
Jana a Štěpán ho nechtěli ztratit a tak skočili také do portálu. (Jana a Štěpán měli štěstí, protože portál se málem zavřel!) Ocitli se v krásném lese.
„Vypadá jako pohádkový, ten les,“ řekl nesrozumitelně Štěpán.
„Máš pravdu,“ odpověděla Jana.
„Hmm,“ dodal Adam.

Tajemný les
Hned k nim přiskotačila zrzavá veverka a ptala se lidským hlasem: „Kdo jste, divní tvorové? Vypadáte jako lidi !?!?!“ „A kdo byjsme byli, jsme lidi !?“ odpověděla Jana.
Veverka se zděsila a odběhla, za chvíli se vrátila s větší veverkou! Větší veverka se ptala jak se sem dostali. Adam odpověděl: „Přece portálem!“
„Hmm,“ zamručela větší veverka a něco pošeptala malé veverce.
Malá veverka prohlásila, že museli zabloudit, protože nikdo z lidí

se sem ještě nedostal. A tak jim velká veverka dala na krk kamínky. „Ty vás dovedou domů, ale nikomu to neříkejte!“
(Jana dostala fialový kámen, Štěpán modrý a Adam zelený.)
„Když řeknete: Chci být k hvozdu zadem a k domovu předem,
tak se vrátíte domů!“řekla velká veverka. Adam už začal odpočítávat: „3,2,1 TEĎ!!“
A děti začaly odříkávat to, co jim poradily veverky.

Zase doma
Hned, co děti dořekly
poslední slovo, byly před svým domem.
Děti nikomu nic neřekly, ale chtěly do lesa zase. A tak jednou zase šly, tak jak se ztratily.

Dominika Hrobárová

SUPERHRDINKA

Máme úkol napsata referát o našich hrdinech.
Všichni mluví o superhrdinkách a superhrdinech.
Ale člověk, za kterého jsem opravdu ráda, že ho znám,
za kterého i ruku do ohně dám.
Tento člověk je opravdu silný,
i když to někomu může připadat divný.
Moje hrdinka je moje máma.
Nikdo mě nemá rád, tak jak má mě ona ráda.
Je tady vždy pro mě a udělá pro mě vše, co jde.
A já jí miluju, takovou, jaká je.
Celý den maká, ať máme co jíst a kde spát.
A ještě mě umí rozesmát.
Můj sen je, abych jí dala, po čem vždy snila,
protože ona je na všechny tak milá.
Je skvělý člověk a ještě lepší máma
a to je ten důvod, proč mám ji tak ráda.

UKRYTO V DENÍKU

(ukázka)

K hrobce dorazili už za tmy. Z tolika kilometrů, co přes den najezdili, je příšerně bolelo celé tělo. O to víc se těšili, až seskočí z velbloudů a konečně si protáhnou nohy.

„Já snad nevěřím svým vlastním očím," vytřeštila oči, když před nimi stanula překrásná, i když na první pohled obyčejná a ničím neokázalá hrobka, kterou nikdy v životě neviděla, ani o ní neslyšela.

„Neskutečné," připojil se Scott. „Jak je možné, že ji dosud nikdo neobjevil? Jak zůstala skrytá?"

„Řekla bych, že mnoho lidí se o to snažilo. A možná že nejen oni."

„Co tím myslíš?"

„To teprve uvidíme," zadrmolila a přistoupila blíž ke vchodu.

„Doufám, že nemyslíš nadpozemskou sílu, která by ji střežila. I když proč taky ne, mysleli si to o všech hrobkách," pousmál se.

„Vždycky jsem věřila, že je musí střežit jiná síla. Kletby k odrazení vykradačů byly jen spekulace. V hrobkách se objevovaly formulky, které měly zahnat zlé duchy a nechat panovníka odpočívat v posmrtném životě."

„Teď už ale vážně mluvíš jako blázen, Melanie. Vždyť jsi vědkyně. Jak můžeš věřit na takové věci?"

„Nemyslím si, že existuje jen to, co vidíme a můžeme si na to sáhnout. Já vím, že se to prakticky rozporuje s mým povoláním. Ale stojíme před hrobkou, o které nikdo nemá ani tušení, a dozvěděli jsme se o ní z fotografie mých rodičů," řekla, když v rukou svírala medailon zavěšený na krku. „Čím více se blížím rozuzlení této záhady, tím větší mám pocit, že jde o něco hlubšího a většího než my."

„Dobrá tedy. Tak co je tam napsáno, Melanie? Sežerou nás kobylky nebo se naše voda promění v krev?" mrknul na ni.

„Posviť mi baterkou, už téměř nic nevidím. Měsíční světlo je tady úplně k ničemu. Ještě že máme ty čelovky," dodala a sehnula se k nápisu nad vchodem, který byl z části zahrabán v písku.

„Kdož vkročí do útočiště panovníka, stihne ho trest nejvyšší. Co se týče toho, kdo by hrobku poničil, či kdo by vyrval byť jediný kámen nebo cihlu, bude se s ním soudit před velkým bohem, pánem soudu," volně přeložila viditelnou část nápisu.

„A to je celé? To by mě moc neodradilo."

„Tebe možná ne, ale věř, že svou úlohu to splnilo. Možná až doteď. Počkej, je tam napsáno ještě něco dalšího," odhrnula písek stranou a pokračovala v překládání. *„Nechť je ve vodě krokodýl a na zemi had proti tomu, kdo by jí něco provedl! Nechť to slyší nepřítel, ten, který by se pozvedl proti tobě, a nechť běduje. Jakmile otevře dveře, nebude cesty zpět. Život přestane být životem, jaký byl znám a přestane existovat."*

Jako by se ochladilo. Všechno kolem nich na moment utichlo. Od pat až k hlavě jim prolétnul něco jako elektrický impulz, který vycházel ze země pod jejich nohama.

„Cítila jsi to taky?"

„Přesně takové pocity mají kletby vyvolávat, ale vnímala jsem to. Musíme okamžitě dovnitř," pronesla, když ucítila, jak jí medailon začal pulzovat na krku. Instinktivně se ho dotkla a zavřela oči.

„Už jsem skoro tam, Vivien," zašeptala.

Kolem vchodu rozestavěli pár lamp a pustili se do práce. Pomocí lopat, které vyndali ze závěsných vaků na sedlech, odházeli písek zahalující celou vstupní část hrobky. Za chvíli se před nimi tyčil úplný a masivní kamenný vchod, který byl celý posetý všelijakými obrazci z různých historických období.

Matěj Machala

OBRAZ

Co vlastně uvidím, když budu zírat
na obraz visící na stěně
bude víc žít, nebo já zmírat?
To není všechno, ještě ne…
Zoufalství v tváři v rámu vidím
ach Bože, teď mě napadlo
ten nuzný žebrák, co na něj civím
jsem já! A obraz zrcadlo

Seznam účastníků

Adamcová Kristýna
Adámek Radovan
Aimová Petra
Alaif Sirob
Antošíková Alena
Asterová Ilya
Azúr
Bádrová Gabriela
Bajgarová Natálie
Banzetová Diana
Bard Těša
Batelková Lucie
Bažoutová Natálie
Bednařík Jiří
Bednářová Hana
Beneš Ondřej
Bezděk Šimon
Bezstarosti Ondřej
Bocková Markéta
Böhmová Soňa
Brázdová Gabriela
Bučilová Tereza
Buchta Břetislav
Čížková Štěpánka
Čunátová Alena
Daňková Alma
Daňková Marie
Daňková Sabina
Dobešová Kateřina
Doležal Lukáš
Donát Hanuš
Dresler Maxim
Dvořáková Katrin
Erbanová Helena
Fehérová Eliška
Ferencová Věra
Frýbertová Valérie
Galbičková Alžběta
Genszký Štěpán
Glacová Theodora
Gogela Ondřej
Gottwald Tomáš
Gregor Václav
Hajovská Lýdie
Haninová Monika
Hermannová Lucie
Hermanová Eliška
Herškovičová Lea
Heverová Lucie
Hildenbrand Clémence
Hildenbrand Zuzana
Hoang Daniel
Holá Marcela
Holubová Anežka
Horáková Anna
Horejš Jan
Houbová Dáša
Houfek Jakub
Hradilová Jana
Hrobárová Dominika
Hubáčková Marcela
Hudák Radan
Chalupský Jiří
Chors
Inquort Rene
Jalůvková Eliška
Janátová Adéla
Jandová Tereza
Janeba Petr
Janečková Sára
Janečková Veronika
Janíčková Marie
Javoříková Mirka
Jendrisková Jarka
Ježová Anna
Jirásková Jindra
Jurčák Vít
Jurka Michal
Kačánová Jitka
Karafiátová Denisa
Karasová Anna
Kárníková Anna
Kindlová Jiřina
Klapilová Adéla
Kliková Marie
Klozíková Iva
Klučinec Jan
Kohlíčková Eliška
Kolářová Anna
Komárek Tomáš
Kopová Jana
Korotvičková Denisa
Kosorínová Vlastimila
Košátko Radim
Košťálová Zuzana
Kovář Oskar
Kovaříková Tereza
Krásná Nikol
Krbušková Adéla
Kreysová Barbora
Kroupa Marcel
Kubečková Eliška
Kuruc Adam
Kvapil Jiří
Lance Ivana
Lešková Lucie
Líbalová Zdenka
Liprt Pavel
Lírová Jindra
Loneková Adriana
Lónová Věra
Lorencová Ema
Luterová Tereza
Macková Marie
Macková Renáta
Macháčík Štěpán
Machala Matěj
Maixner Radek
Malínková Lucie
Mariánková Eva
Markelová Emilie
Matisová Veronika
Matouš Lukáš
Mazůrek Roman
Míčová Miroslava
Michlová Jana
Mikula Jakub
Mikulicová Lenka
Mlčoch Čuma Daniel
Myslivec Jan Antonín
Nell Kamil
Neplechová Veronika
Neťuková Karla
Neužil Martin
Nezval Vojtěch
Nomilner Marián

Nováková Anna
Nováková Denisa
Novotný Vavřinec
Oborná Lenka
Obšel Štěpán
Okurka Aleš
Ondráčková Ivana
Outulný Karel
Parolek Jan
Pernová Eva
Pešer Oto
Procházka Vít
Přemek Žemlička
Pszczólková Julie
Puhač Vladimír
Rada Tadeáš
Rais Alois
Rejzková Markéta
Res Pavel
Rokos Stanislav
Röselová Kristýna
Roubalová Eva
Růžičková Broňa
Seidler David
Seltenreich David
Semrádová Alžběta
Shetterová Sabina
Schüllerová Sára
Sibera Sami
Skřivánková Pavla
Sládková Anna
Spáčilová Iva
Stanislav Svrčina
Stefanovič Vít
Šebelíková Viktorie
Šebestová Lucie
Šiklová Elena
Šindelář Konstantin
Šipková Hana
Šišková Daniela
Šoupa Martin
Šrámek Jan J.
Šrom Patrik
Šťástková Andrea
Šťastná Eliška
Štolle Ignác
Šumníková Miriam
Šupejová Petra
Šváb Miroslav
Švábová Veronika
Thiam Anne-Françoise
Tomanová Petra
Trojanová Tereza
Troníčková Petra
Truxová Ester
Turková Klára
Uhrová Tereza
Ulrich Matěj
Urbášek Michal
Vaculíková Lucie Vaishali
Vašková Klára
Vavřínová Irena
Večerková Kateřina
Vejražková Jana
Veselá Petra
Vévodová Natálie
Viktora Martin
Višínková Iva
Vít Matěj
Vítková Pavlína
Vlasáková Šárka
Vogelová Eva
Vokálek Václav
Vydlák Patrik
Vydra Pavel
Vychodilová Barbora
Vyškovská Karolína
Zedníčková Barbora
Zetek Jakub
Zieglerová Kristýna
Zifčáková Julie
Znojilová Věra
Zoulová Michaela
Žák Jiří
Žižka Jan
Žůrková Tereza

Poznámka:
Případné odchylky od ortografické normy v jednotlivých textech byly respektovány jako výraz autorského záměru.

PRVOTINY 2024: Sborník prací literární soutěže
www.kmol.cz
knihovna.mesta.olomouce
knihovnaolomouc
ISBN 978-80-85061-40-6